

Функції підприємця та
складники підприємницької
діяльності

Управління
підприємством. Бізнес-
план підприємця

**Підприємницька
діяльність**

Валовий дохід, витрати та
прибутки

Герман С.І.
викладач
ЦПТО № 1
м. Харкова

Зміст

Тема уроку: Функції підприємця та складники підприємницької діяльності ...	2
Організаційна частина:	2
Актуалізація опорних знань: <i>Метод АСОЦІАТИВНИЙ КУЩ</i>	2
Вивчення нового матеріалу	3
Закріплення нових знань, умінь та навичок	3
<i>Запитання для обговорення. Метод ПРЕС</i>	3
Вихідний контроль Метод <i>ТЕСТУВАННЯ</i>	4
Підсумки уроку.....	5
Домашнє завдання.....	5
Тема уроку: Валовий дохід, витрати та прибутки.....	6
Організаційний момент	6
Актуалізація знань. Метод <i>МІКРОФОН</i>	6
Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності. Розв'яжіть <i>РЕБУС</i>	7
Вивчення нового матеріалу.....	7
Закріплення нових знань і вмінь учнів. Розв'яжіть задачі	8
Закінчіть речення. Метод « <i>НЕЗАКІНЧЕНІ РЕЧЕННЯ</i> » (Додаток 1.)	10
Розв'яжіть <i>КРОСВОРД</i>	10
Тема уроку: Управління підприємством. Бізнес-план підприємця	12
Організаційний момент	12
Актуалізація опорних знань і вмінь учнів. Метод <i>ГРА «Світлофор»</i>	12
Вивчення нового матеріалу.....	12
Закріплення нового матеріалу. Метод <i>ПАЗЛ</i>	15
Вихідний контроль Метод <i>ТЕСТУВАННЯ</i> (Додаток2)	16
Підсумок уроку.....	16
Домашнє завдання.....	16
<i>Додаток 1</i>	17
<i>Додаток 2</i>	18

Тема уроку: Функції підприємця та складники підприємницької діяльності

Мета уроку:

- охарактеризувати види підприємництва, переваги та обмеження різних форм підприємств; виявити доходи і ризики в підприємництві, функції та складові підприємницької діяльності;
- розвивати пізнавальний інтерес, мовлення та увагу учнів, вміння логічно та нестандартно мислити, виділяти головне та робити висновки; формувати ініціативність та підприємливість, потребу в здобутті знань;
- виховувати любов до праці, самосвідомість, взаємоповагу у класному колективі та до односельчан, зацікавленість у вивченні основ підприємницької діяльності; формувати інформаційну та економічну культуру.

Тип уроку: комбінований.

Вид уроку: формування нових понять і способів дій

Матеріально-технічне забезпечення: комп'ютер, мультимедійний пристрій завдання, тести, первинні документи: бланки інвентаризаційних описів, порівнювальна відомість.

Методи проведення: лекція, розповідь.

Хід уроку

I. Організаційна частина:

- .. Перевірка наявності та готовності учнів до уроку.
- .. Підготовка учнів до сприйняття теми уроку шляхом ознайомлення їх з темою і планом уроку.

II. Актуалізація опорних знань: Метод АСОЦІАТИВНИЙ КУЩ

Підприємництво:

(Очікувані відповіді)

- Гроші
- Прибуток
- Праця
- виробництво товарів
- надання послуг
- ризик
- сплата податків

Підприємець:

(Очікувані відповіді)

- розум
- винахідливість
- відповідальність
- організованість
- самостійність
- ініціативність
- впевненість
- творчість

III. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності

Невід'ємною складовою сучасної економіки є підприємства, що виробляють товари та послуги для задоволення потреб суспільства й отримання на цьому ґрунті прибутку. Рушійною силою розвитку підприємницького сектору є підприємці. Про таких людей говорять, що вони володіють «природною компетенцією», оскільки вирізняються надзвичайною здібністю до прийняття раціональних рішень і прогнозування майбутнього. Тож давайте з'ясуємо, у чому полягає особливість підприємницької діяльності, чому її як засуджують, так і схвалюють, як впливає підприємництво на суспільство й на нас із вами.

IV. Вивчення нового матеріалу

План викладу нового матеріалу

1. Підприємець та його ділові якості
2. Підприємництво, його функції, передумови розвитку
3. Доходи та ризик у підприємстві
4. Види підприємництва

V. Закріплення нових знань, умінь та навичок

Запитання для обговорення. Метод ПРЕС

Чотири пари працюють одночасно. Перед кожною стоїть завдання відповісти на поставлене запитання виключно за

поданим

- 1-ша пара — «Я вважаю, що ...»
- 2-га пара — «... тому, що ...»
- 3-тя пара — «..., особливістю, ...»
- 4-та пара — «Таким чином, ...»

Очікувані відповіді:

Я вважаю, що підприємництво є ознакою рівня розвитку суспільства в умовах ринкової економіки,

Тому що, засноване на приватній власності та адаптоване до сучасних економічних умов,

Наприклад 90 % грошових надходжень до державного бюджету забезпечує саме суб'єкти підприємницької діяльності,

Отже, підприємництво це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством.

Я вважаю, що підприємець це рушійна сила виробництва,

Тому що, маючи на меті одержання прибутку, він є ініціатором організації виробництва і одночасно посередником, який зводить до купи усі ресурси для здійснення процесу виробництва,

Наприклад, підприємець використовує сучасні технології, техніку, висококваліфіковані кадри, приймає нестандартні, творчі рішення, виробляє якісні конкурентоспроможні товари,

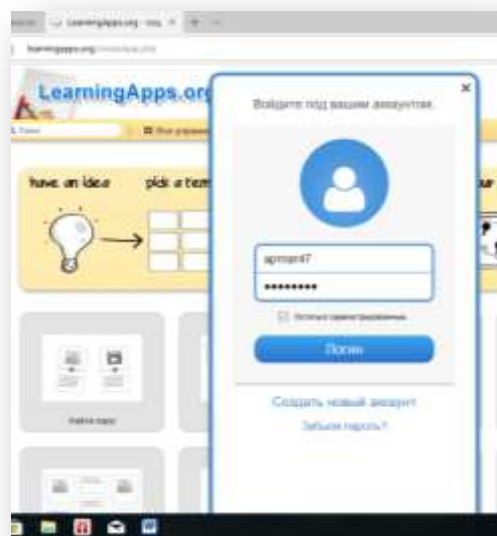
Отже, підприємець це людина, яка бере на себе відповідальність та ризик за організацію власної справи .

VI. Вихідний контроль Метод ТЕСТУВАННЯ

Зайдіть на сайт <https://learningapps.org/createApp.php>

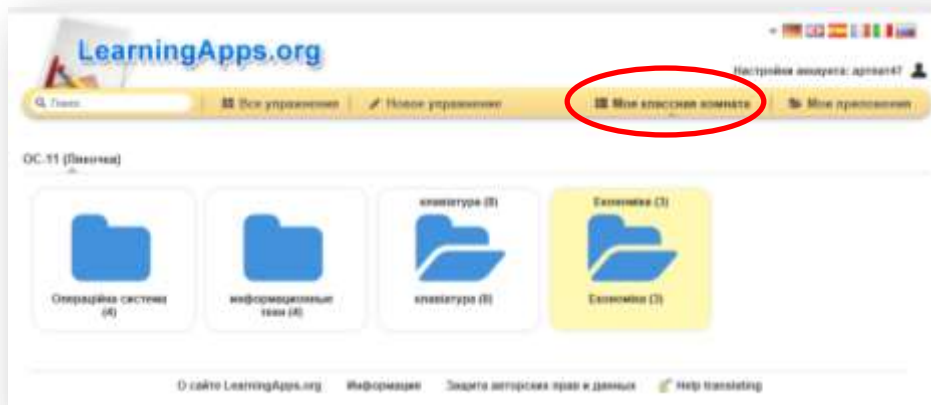
1. Введіть свій логін та пароль

	Ім'я ▲	Фамілія	Логин (Ім'я)	Пароль
1.	ікторія	Черникова	вікчер86	winter55
2.	Анастасія	Сулимова	анасул93	haus40
3.	Артем	Патрашук	артпат47	sommer94
4.	Ліліана	Михайлова	лілмих67	haus16
5.	Анастасія	Медяна	анамед57	baum25
6.	Микита	Мартинів	микмар56	wald79
7.	Наталія	Малихіна	натмал86	winter17
8.	В'ячеслав	Ликов	в'ялик31	sonne11
9.	Ольга	Калініченко	олькал18	wald36
10.	Єлизавета	Головіна	єлигол66	auto78

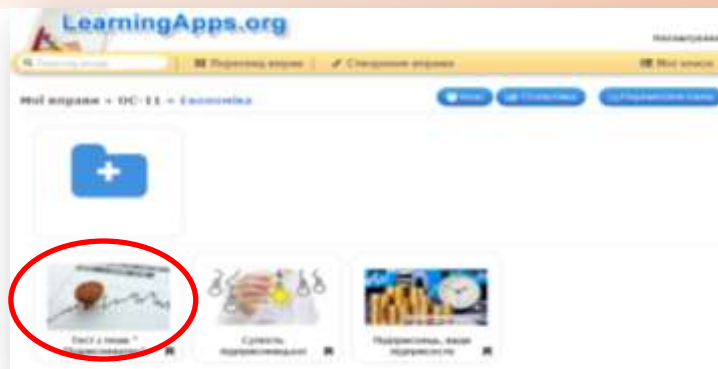

2. Ввійдіть «Моя класна кімната»

3. Оберіть папку Економіка

4. Відкрийте тест на тему «Підприємництво»

5. Надайте відповіді та отримайте результат.

VII. Підсумки уроку

Підприємництво – це ініціативна, самостійна діяльність, здійснювана на власний ризик, під власну відповідальність, спрямована на інновації та отримання прибутку.

Здатність до підприємництва є унікальною. Підприємець обирає оптимальну комбінацію чинників в умовах невизначеності, приймає нестандартні рішення та несе за них відповідальність.

Основною функцією підприємництва є суспільна, націлена на задоволення індивідуальних і суспільних потреб; головний принцип підприємницької діяльності – свобода вибору; головна передумова – існування конкурентного середовища.

Підприємництво – це тип господарської поведінки, пов'язаний не тільки з новаторством при розробці, виробництві та реалізації благ, але й із ризиком неотримання прибутку та соціального ефекту.

За сферами діяльності розрізняють виробниче підприємництво, комерційне підприємництво, посередницьке підприємництво, фінансове підприємництво (у тому числі страхове підприємництво).

VII. Домашнє завдання

1. Підготуйте невеликі повідомлення про успішних підприємців та їхні досягнення в різні історичні періоди.
2. Наведіть приклади підприємств, що працюють у вашій місцевості та займаються різними видами діяльності.

Тема уроку: Валовий дохід, витрати та прибутки

Мета уроку:

- навчити аналізувати діяльність підприємства за допомогою показників бухгалтерського та економічного прибутків; розвивати первинні вміння обчислювати прибутки підприємства;
- розвивати вміння застосовувати на практиці набуті теоретичні знання.
- виховувати уважність, аналітичне й економічне мислення; сприяти формуванню вміння висловлювати власну думку.

Основні поняття: бухгалтерські та економічні витрати, прибутки; класифікація витрат підприємств на загальні, змінні, постійні, граничні, середні; аналіз графічного зображення зазначених витрат.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

I. Організаційний момент

- .. Перевірка наявності та готовності учнів до уроку.
- .. Підготовка учнів до сприйняття теми уроку шляхом ознайомлення їх з темою і планом уроку.

II. Актуалізація знань. Метод МІКРОФОН

Цій метод надає можливість кожному учневі сказати щось швидко, чітко, по черзі відповідаючи на запитання або висловлюючи свою думку чи позицію. Доцільно застосовувати на етапі актуалізації та закріпленні опорних знань.

Передумови підприємництва:

- Економічні;
- Політичні;
- Юридичні;
- Психологічні.

Ознаки підприємництва як економічної діяльності:

- Самостійність;
- Новаторство;
- Ініціатива;
- Творчість;
- Ризиковість;
- Економічна і соціальна відповідальність;
- Масштабність мислення;
- Діловитість.

Принципи підприємницької діяльності.

- Вільний вибір видів діяльності;
- Самостійне формування програми діяльності;
- Вільний найом працівників;
- Вільне розпорядження прибутком;
- Залучення ресурсів, використання яких не заборонено законом.

III. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності. Розв'яжіть РЕБУС

Діяльність підприємств (крім некомерційних) спрямована на отримання прибутку. Прибуток є результатом роботи підприємства, показником ефективності його господарської діяльності.

Готовність фірми поставляти товари на ринок визначається не лише ціною, згідно із законом пропозиції, а й багатьма іншими чинниками. Серед них – ціни на ресурси, характер застосовуваної технології, податки й дотації. Ці чинники обумовлюють рівень витрат фірми. І, визначаючи цінову стратегію, фірма орієнтується не тільки на споживача та конкурентів, а й значною мірою на те, скільки коштуватиме виробництво товарів, тобто на витрати. Сьогодні ви дізнаєтеся, які витрати потрібно враховувати підприємцям для прийняття економічних рішень.

IV. Вивчення нового матеріалу

План викладу нового матеріалу

1. Валовий дохід. Витрати та прибутки підприємця.
2. Структура витрат.
3. Розв'язування типових задач на розрахунок прибутку підприємства (завдання на індивідуальних картках).
4. Рентабельність підприємства.

1. Прибуток – різниця між виручкою від продажу товарів і послуг та витратами виробника. Тобто головний обмежувач прибутку - витрати виробника. Це ті виплати, які підприємство зробить власникам ресурсів, аби залучити ці ресурси до свого виробництва. Витрати бувають : зовнішні (явні, або їх ще називають бухгалтерськими, тому що виплати здійснюються у грошовій формі). Приклад: витрати на сировину, зарплату працівникам, оплата електроенергії, палива тощо. Внутрішні(неявні) витрати власних ресурсів підприємства, або власника(використання власного приміщення, холодильника, тощо). Поставивши мету одержання прибутку, підприємець буде зіставляти загальну виручку від продажу своєї продукції із зовнішніми витратами. У цьому випадку виходить так званий бухгалтерський прибуток. Однак реальні витрати фірми є більшими: адже вони включають і внутрішні витрати. Якщо їх врахувати і відняти від загальної виручки, то залишиться економічний, або чистий прибуток. Зрозуміло, що його розміри будуть набагато меншими. Нормальний прибуток - альтернативна вартість вкладеного у дану справу капіталу.

2. Витрати бувають

а) постійні - це ті витрати, які не пов'язані з обсягом виробництва продукції, вони існують і тоді, коли підприємство не випускає жодної одиниці продукції (зарплата адмінперсоналу, орендна плата, рентні платежі тощо).

б) змінні - витрати підприємства, які прямо залежать від обсягу продукції, що випускається. Це виплата зарплати робітникам, витрати на сировину, матеріали тощо.

в) загальні витрати – сума постійних і змінних витрат.

У сучасній економічній науці застосовують ще один показник - граничні витрати. Це додаткові витрати підприємства, які пов'язані з випуском додаткової одиниці продукції.

3. Завдання (приклад).

Розглянемо приклад:

Співробітник банку з місячним окладом у 200 гривень вирішив піти з роботи та відкрити власну пекарню у садовому будинку, що належить йому. До цього часу він здавав будинок в оренду на три літніх місяці за 300 гривень. Для купівлі обладнання він використовував свої заощадження у сумі 1000 грн. (при нормі банківського відсотку 18%). Після першого року діяльності його бухгалтерський звіт виглядав так:

виручка ----- 16 000грн

витрати ----- 13 000грн

прибуток ----- 3 000грн

Оскільки він був досвідченим економістом то вирішив підрахувати, скільки коштувала йому ця справа. В результаті підрахунків він зробив висновок, що не варто було починати власний бізнес. Чому? Відновить розрахунки підприємця.

Неявні витрати:

- втрачена зарплата: $200 \cdot 12 = 2400$ грн

- втрачена орендна плата: 300грн

- втрачені дивіденди: $1000 \cdot 0,18 = 180$ грн

Ек. прибуток = Бух. прибуток - Неявні витрати = $3000 - (2400 + 300 + 180) = 120$ грн.

ВІДПОВІДЬ: економічний прибуток незначний, він тільки через 8 років зможе відшкодувати гроші витрачені на обладнання.

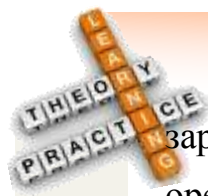
4. Рентабельність - прибутковість підприємства у співвідношенні до вкладених фінансових ресурсів(ресурсні показники рентабельності). Основним показником рентабельності є рентабельність капіталу(відношення прибутку від реалізації продукції до всього вкладеного капіталу).

V. Закріплення нових знань і вмінь учнів

►► Розв'яжіть задачі

Задача 1.

Підприємець володіє фірмою з пошиття одягу. Його річні витрати склали: заробітна плата двох майстрів - 12 тисяч гривень.

заробітна плата 6-ти швачок - 24 тисячі гривень.

оренда приміщення - 5 тисяч гривень.

страхові платежі - 0,5 тисяч гривень.

матеріали та сировина (тканина, нитки) - 40 тисяч гривень.

Валовий річний дохід підприємця від продажу продукції власної фірми становить 150 тисяч гривень.

Якщо б він купив на ці кошти цінні папери, то отримав би 4 тисячі гривень дивідендів. Свій підприємницький талант він оцінює у 6 тисяч гривень. Йому пропонували місце закрійника із заробітною платою у 10 тисяч гривень на рік. Розрахувати бухгалтерський та економічний прибуток підприємця.

Розв'язок

Бухгалтерські витрати:

зарплата майстрів - 12000 гривень.

зарплата швачок - 24000 гривень.

оренда - 5000 гривень.

страховка - 500 гривень.

матеріали, сировина - 40000 гривень.

Всього : 81500 гривень.

Бух. прибуток = Дохід - Бух. витрати = $150000 - 81500 = 68500$ гривень.

Неявні витрати:

- втрачені дивіденди 4000 гривень.

- оплата його здібностей 6000 гривень.

- втрачена зарплата 10000 гривень.

Всього: 20000 гривень.

Ек. прибуток = Бух. прибуток - Неявні витрати = $68500 - 20000 = 48500$ гривень.

Задача 2.

Фірма реалізувала 6 000 одиниць товару по 150 грн. за одну одиницю. Постійні витрати на виробництво продукції становить 10 000 грн., а змінні - 60 грн. за кожний виріб. Визначить чистий прибуток фірми, якщо податок з валового прибутку становить 19 %?

Розв'язок

Виручка від реалізації: $6000 \cdot 150 = 900000$ грн.

Сума змінних витрат: $60 \cdot 6000 = 360000$ грн.

Валовий прибуток: $900000 - 10000 - 360000 = 530000$ грн.

Податок на прибуток: $530000 \cdot 19 : 100 = 100700$ грн.

Чистий прибуток: $530000 - 100700 = 429300$ грн.

►► Закінчіть речення одним чи декількома словами на бланку.
Метод «НЕЗАКІНЧЕНІ РЕЧЕННЯ» (Додаток 1.)

Тема уроку: Валовий дохід, витрати та прибуток 2018

Закінчіть речення одним чи декількома словами на бланку

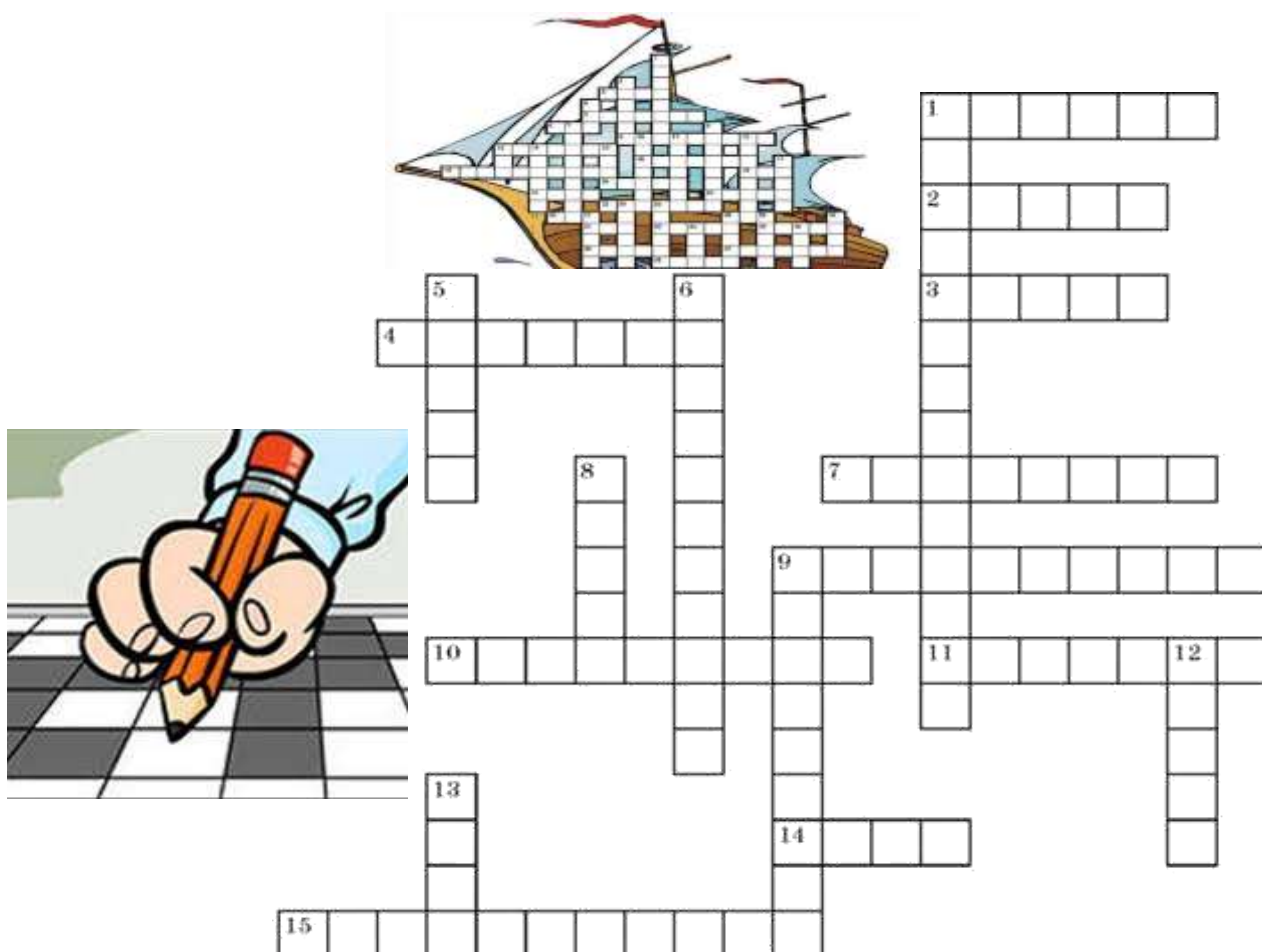
Бланк тесту

- Різниця між виручкою від реалізації і витратами виробництва називається _____ (валовий прибуток)
- Сума грошей, яку отримує підприємство після реалізації власної продукції називається _____ (виручка від реалізації)
- Витрати, які несе підприємство незалежно від обсягу випуску продукції, називаються _____ (постійні)
- Витрати, які змінюються разом із зміною обсягу виробництва називаються _____ (змінні витрати)
- Приховані витрати, що дорівнюють грошовим надплатникам, які могли б бути отримані підприємством за його власні фактори виробництва називаються _____ (еквівалентні витрати)
- Прибуток фірми після виплати податків називається _____ (чистий прибуток)
- Необхідний прибуток, що робить доцільним перебування підприємства в галузі, відшкодовує витрати розумової та фізичної праці на виконання підприємницьких функцій називається _____ (нормальний прибуток)
- Оплата різних факторів виробництва, які використовуються у підприємницькій діяльності називається _____ (зокрема: амортизація)

Група _____ класу _____

►► Розв'яжіть кросворд

По горизонталі

1. Передача активів у грошовій або натуральній формі на певний обумовлений час за винагороду.
2. Виторг від реалізації товарів (послуг).
3. Імовірність отримання незапланованого прибутку або втрати ресурсів чи доходів.
4. Установлені вищим органом законодавчої влади обов'язкові платежі, які сплачують фізичні та юридичні особи до бюджету в розмірах і в терміни, передбачені законодавством.
7. Сучасна поширена назва керівника підприємства.
9. Одна з характерних рис підприємця.
10. Діяльність, спрямована на створення попиту й досягнення цілей підприємства через максимальне задоволення потреб споживачів.
11. Зменшення економічних вигод у результаті вибуття коштів або іншого майна.
14. Економічна категорія, що означає кількість грошей, за яку продавець згоден продати, а покупець готовий купити одиницю товару.
15. Одна з функцій управління.

По вертикалі

1. Господарська діяльність, що здійснюється для отримання економічних і соціальних результатів, а також із метою отримання прибутку.
5. Кількість товарів і послуг, які споживачі бажають і можуть придбати на ринку за встановленими цінами.
6. Процес створення матеріальних і нематеріальних благ.
8. Місце взаємодії продавців та покупців.
9. результат інтелектуальної творчої діяльності підприємця.
12. Результат праці, створений для обміну і здатний задовольнити потреби споживача.
13. Задоволення суспільних потреб і отримання прибутку для підприємця.

Відповіді

По горизонталі: 1. Позика. 2. Дохід. 3. Ризик. 4. Податки. 7. Менеджер. 9. Ініціатива. 10. Маркетинг. 11. Витрати. 14. Ціна. 15. Організація.

По вертикалі: 1. Підприємництво. 5. Попит. 6. Виробництво. 8. Ринок. 9. Інновація. 12. Товар. 13. Мета.

VI. Підсумок уроку

VII. Домашнє завдання

1. Опрацювати теоретичний матеріал.
2. Розв'язати задачу.

На швейній фабриці щороку виготовляється 20 тис. зимових курток. Ціна однієї куртки становить 300 грн., витрати — 230 грн. У результаті вжитих техніко-технологічних заходів витрати вдалося знизити на 20 %. При цьому обсяг виробництва не змінився. Обчисліть, на скільки збільшиться прибуток підприємства. (Відповідь: прибуток зросте на 920 тис. грн.)

Тема уроку: Управління підприємством. Бізнес-план підприємця

Мета уроку: визначити сутність бізнес-плану; охарактеризувати його структуру та зміст головних розділів.

Основні поняття: бізнес-план, план маркетингу, виробничий план, організаційний план, фінансовий план, ризик.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Хід уроку

I. Організаційний момент

- Перевірка наявності та готовності учнів до уроку.
- Підготовка учнів до сприйняття теми уроку шляхом ознайомлення їх з темою і планом уроку.

II. Актуалізація опорних знань і вмінь учнів. Метод ГРА «Світлофор»

Гра «Світлофор»: кожен учень групи має по три кольорові картки (зелену, жовту і червону), викладач читає твердження, а учні підіймають картки (зелену – твердження вірне, жовту - твердження неповне, червону - твердження невірне).

1. Інноваційна функція полягає у формуванні та продуктивному використанні власного капіталу, а також матеріальних, трудових, природних, інформаційних та інших ресурсів. **(ЧЕРВОНИЙ - неправильно).**

2. Підприємництво пов'язане з обміном, розподілом і споживанням товарів через торгові установи та біржі називається комерційним. **(ЗЕЛЕНИЙ - правильно)**

3. Поняття «підприємець» та «менеджер» - це синоніми. **(ЖОВТИЙ – неповне. Іноді ці поняття збігаються, оскільки**

насправді підприємці-новатори на початку своєї справи виконують і функцію менеджерів. Крім цього, чимало менеджерів стали власниками або співзасновниками керованих ними підприємств. Але в цілому це твердження не є коректним, адже один із них – власник, а інший – управлінець, до функцій якого входить організація діяльності підприємства).

4. Страхове підприємництво є особливою формою кредитно-фінансових відносин. **(ЗЕЛЕНИЙ - правильно)**

5. Економічною основою підприємництва є товарне виробництво. **(ЧЕРВОНИЙ - неправильно).**

6. Підприємництво є обов'язковою ознакою ринкової економіки: **(ЗЕЛЕНИЙ - вірно правильно).**

7. Підприємництво і підприємливість слова синоніми. **(ЧЕРВОНИЙ - неправильно).**

III. Вивчення нового матеріалу

Бізнес-план дає змогу визначити перспективи розвитку майбутнього ринку збуту, оцінити витрати на виготовлення та збут продукції, її потенційну прибутковість.

Бізнес-план — це письмовий документ, у якому обґрунтовується сутність підприємницької ідеї, напрями, шляхи й засоби її реалізації на підставі дослідження й розрахунку ринкових, виробничих і фінансових аспектів майбутнього бізнесу й управління ним.

Повний бізнес-план має містити в собі такі розділи:

1. Резюме.
2. Характеристика продукції.
3. Аналіз ринку.
4. План маркетингу.
5. Виробничий план.
6. Організаційний план.
7. Фінансовий план.
8. Аналіз ризиків.
9. Додатки.

Розглянемо більш детально зміст цих розділів. Відзначимо, що на практиці не існує стандартної, універсальної, єдиної для всіх випадків форми бізнес-плану.

1. Резюме

Цей розділ розміщується на початку документа, але складається вже після написання бізнес-плану загалом. Він може бути складений у формі коротких висновків з усіх розділів, а може бути поданий у формі невеличкої оповіді, оскільки його мета — зацікавити інвестора та залучити його до участі в проєкті.

Структура цього розділу:

- ◆ підприємство, його ділова історія і мета;
- ◆ стан галузі та перспективи розвитку;
- ◆ частка ринку та конкурентні переваги майбутньої продукції;
- ◆ прогнозовані фінансові результати;
- ◆ необхідний розмір фінансування.

2. Загальна характеристика підприємства та характеристика продукції

У цьому розділі необхідно описати товар і переконати інвесторів у правильності вибору товару. цей розділ має містити таку інформацію:

- ◆ специфіка й призначення товару;
- ◆ особливості й відмінності товару, що можуть забезпечити йому конкурентоздатність;
- ◆ характеристика матеріалів і комплектуючих;
- ◆ сприйняття товару споживачем;
- ◆ опис сильних і слабких сторін продукції.

3. Аналіз ринку

Аналіз ринку здійснюється на базі дослідження факторів зовнішнього середовища прямого й непрямого впливу.

Головні підрозділи:

1) аналіз макроекономічних факторів:

- ◆ політичних;
- ◆ соціально-демографічних (рівень приросту населення, структура зайнятості, рівень соціального захисту, рівень працеспроможності населення);
- ◆ державного регулювання (законодавства);
- ◆ природних умов та екологічних обмежень;

♦ економічних (динаміки ВВП, рівня інфляції, стабільності валютного курсу тощо);

2) галузевих (факторів прямого впливу):

- ♦ рівня конкуренції в галузі;
- ♦ вартості сировинних ресурсів;
- ♦ життєвого циклу галузі;
- ♦ аналіз споживачів;
- ♦ рівня реальних доходів потенційних споживачів.

Джерелом інформації про стан ринку можуть бути: зовнішні (покупці, конкуренти, постачальники, журнали), державні (результати досліджень і опитувань, патенти, звіти державних організацій), внутрішні (звіти за результатами аналізу ринку, звіти торгових представників, рекламації споживачів) джерела. Крім оцінки факторів впливу, у цьому розділі має бути подана така інформація: оцінка розміру ринку та можливих тенденцій його розвитку, оцінка частки ринку й обсягу продажів продукції, сегментація ринку та визначення ніші продукту.

4. План маркетингу

План маркетингу включає в себе інформацію про стратегію залучення покупців — комплекс маркетингу. Головні його складові:

- ♦ прогноз щодо збуту продукції;
- ♦ товарна політика: опис продукції, інновацій, сервісу, гарантійних зобов'язань;
- ♦ цінова політика: характеристика цінової стратегії підприємства, рівня цін, системи знижок, можливості реалізації товарів у кредит;
- ♦ комунікативна політика: головні цілі реклами, засоби й канали реклами, витрати на рекламу;
- ♦ розподільча політика: вибір місця збуту, каналу збуту, розташування складу готової продукції;
- ♦ бюджет маркетингу: рівень витрат на рекламу, заробітну платню працівникам системи маркетингу, витрати на просування і збут.

5. Організаційний план

Організаційний план містить інформацію про організаційні та законодавчі аспекти функціонування підприємства:

- ♦ опис організаційної структури управління;
- ♦ склад і функціональні обов'язки й відповідальність персоналу;
- ♦ оплата праці;
- ♦ основні законодавчі акти, що регламентують діяльність підприємства.

6. Виробничий план

У цьому розділі слід розв'язати такі завдання:

- ♦ обрати місце розташування підприємства;
- ♦ визначити технологію виробництва: описати головні технологічні операції, навести перелік підрозділів і виконавців;
- ♦ провести пошук постачальників сировини та устаткування: зазначити найменування постачальника, сировину, закупівельні ціни, витрати на транспортування;
- ♦ розробити виробничу програму;
- ♦ скласти калькуляцію продукції.

7. Фінансовий план

Цей розділ містить узагальнення інформації з попередніх розділів у вартісному вираженні. У цьому розділі має бути наведена прогнозована фінансова звітність і обґрунтування показників ефективності інвестиційного проекту. Фінансовий план включає в себе таку інформацію: потребу у фінансуванні (вибір суми кредиту (інвестиції) та графіка фінансування), виплати на погашення позик (виплати кредитного тіла), виплати на обслуговування позик (відсотки за кредитами), звіт про прибутки — збитки (щомісяця до кінця проекту), звіт про рух коштів (щомісяця до кінця проекту), баланс проекту (щомісяця), доходи підрозділів та учасників проекту, фінансові показники (щомісяця).

8. Аналіз ризиків

Аналіз ризиків має на меті визначити можливі небажані напрями розвитку підприємства та потенційні втрати (слабкі сторони підприємства, імовірність появи нових технологій, альтернативні стратегії, надійність партнерів і постачальників). Тому необхідно визначити заходи щодо запобігання ризикам.

9. Додатки

Фінансові звіти, аудиторські висновки, висновки спеціалістів з оцінювання майна, рекламні матеріали підприємства, технічний опис продукту, резюме керівників проекту, найважливіші контракти й угоди, інформація про виробничий процес, фотографії та малюнки товару, звіти про дослідження ринку, витяги з найважливіших законодавчих актів.

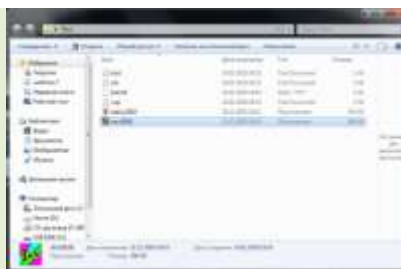
IV. Закріплення нового матеріалу. Метод ПАЗЛ

При використанні даного методу виникає позитивна залежність учнів один від одного, вони вчаться відповідальності і роботі в колективі.

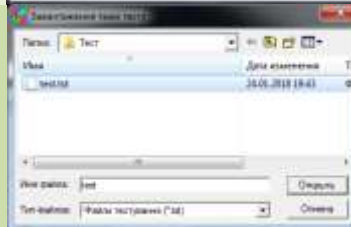

V. Вихідний контроль Метод *ТЕСТУВАННЯ* (Додаток2)

1. На робочому столі відкрийте папку «Тест»

2. Завантажте файл *test.txt*

3. Почніть тестування

4. Збережіть скріншот оцінки на робочому столі

VI. Підсумок уроку

Основний показник діяльності фірми – прибуток, який є перевищенням доходу над витратами. Для того щоб збільшити прибуток, необхідно зменшити витрати.

Розрізняють зовнішні (явні, бухгалтерські) та неявні (альтернативні) витрати, які разом утворюють економічні витрати.

Важливим елементом неявних витрат є нормальний прибуток. Нормальний прибуток – це мінімальна плата, необхідна для того, щоб утримати підприємця в певній галузі.

Тип витрат фірми найчастіше залежить від часового інтервалу. У короткостроковому періоді витрати фірми поділяються на постійні та змінні.

Важливими показниками для аналізу діяльності фірми є середні та граничні витрати.

VII. Домашнє завдання

1. Опрацювати теоретичний матеріал.
2. Оберіть цікавий для себе вид бізнесу та визначте його змінні та постійні витрати. Оцініть можливі витрати та прибутки бізнесу за місяць.

Закінчіть речення одним чи декількома словами на бланку

Бланк тесту

1. Різниця між виручкою від реалізації і витратами виробництва називається _____ (валовий прибуток)
2. Сума грошей, яку отримує підприємець після реалізації власної продукції називається _____ (виручка від реалізації)
3. Витрати, які несе підприємство незалежно від обсягу випуску продукції. називаються _____ (постійні витрати)
4. Витрати, які змінюються разом із змінами обсягу виробництва називаються _____ (змінні витрати)
5. Приховані витрати, що дорівнюють грошовим надходженням, які могли б бути отримані підприємцем за його власні фактори виробництва називаються _____ (внутрішні витрати)
6. Прибуток фірми після виплати податків називається _____ (чистий прибуток)
7. Необхідний прибуток, що робить доцільним перебування підприємця в галузі, відшкодовує витрати розумової та фізичної праці на виконання підприємницьких функцій називається _____ (нормальний прибуток)
8. Оплата різних факторів виробництва, які використовуються у підприємницькій діяльності називається _____ (зовнішні витрати)

Група _____ ПІБ _____

1

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

2

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

3

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

4

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

5

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

6

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

7

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

8

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

9

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

10

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

11

Ваша оцінка: 1.1

Ваша оцінка: 1.1

Ваші результати

Оцінка

11

Статистика

Вірних відповідей : 11

Неправильних відповідей : 0

Статистична оцінка : 11.00

Матеріал засвоєно на : 100.0 %

😊

Вихід із програми